

NESTLÉ pro
ZDRAVÍ DĚTÍ

VYVÁŽENÁ STRAVA

NÁVOD
PRO POUŽÍVÁNÍ APLIKACE

Pod záštitou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

JAK TO FUNGUJE?

POPIS FUNKCÍ ZÁKLADNÍCH OVLÁDACÍCH PRVKŮ APLIKACE

Kliknutím spustíte lekci od začátku

Ovládání zvuku: vypíná/zapíná zvuk

Šipka vlevo: kliknutím se vrátíte na předchozí scénu

Šipka vpravo: kliknutím se posunete na následující scénu

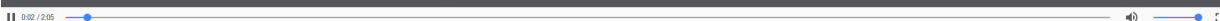
OVLÁDÁNÍ VIDEO

Přehrát/Pozastavit

Přehrávací lišta

Ovládání zvuku

ÚVODNÍ OBRAZOVKA

Kliknutím na šipku vpravo se posunete na následující scénu.

Učitel: Myslíte si, že je důležité přemýšlet o tom, co jíme?

Proč?

Co by mohla způsobit špatná strava?

Co by mohla způsobit dobrá strava?

Nechat prostor žákům na odpovědi. Rychlý sled otázek a odpovědí. Příliš to neprotahovat.

Učitel: Nyní se podíváme podrobněji na to, co můžeme vyváženou stravou získat.

Učitel: Toto je Igor a jeho bratr Ota. V čem se bratři liší? (žáci odpovídají)

Jaké problémy má Ota?

Žáci odpovídají, nápovědou jim jsou informační okna.

Učitel: Jak si myslíte, že špatné stravování tyto problémy ovlivňuje?

Děti odpovídají, pokud neví, pomůže učitel.

Učitel: Vyšší příjem jídla, než je naše tělo schopné zpracovat, se může projevit přibíráním na hmotnosti, což často vede i k nadměrnému pocení a silnějšímu zápachu. A to jsou problémy, které určitě nikdo z nás nechce.

Jak se podle vás můžeme těmto problémům vyvarovat?

Žáci odpovídají, že přiměřeným stravováním, přijímáním menšího množství tučných a doslazovaných jídel či nápojů a pravidelným pohybem.

Přechod na další slide.

Učitel: Nevhodné stravování se neodráží jen na našem vzhledu, ale mnohdy i na našem zdravotním stavu. Na tabuli vidíme, že jedním z problémů je i zhoršená funkce kostí a kloubů. Myslíte si, že to má souvislost s obezitou?

Děti odpovídají, že ano.

Učitel: Důvodem je vyšší hmotnost a tím pádem i vyšší zátěž na kosti a klouby. Zároveň převažuje tuk nad svaly, které jsou nedostatkem pohybu oslabené a nefungují, jak by správně měly. Zároveň se může stát, že se naše tělo začne špatně vyvíjet a méně růst.

Díky čemu budeme dosahovat lepších sportovních výkonů? (viz červené rámečky)

Nechat děti odpovídat – pravidelný pohyb, sportování.

Učitel: Díky čemu získáme více síly a energie?

Žáci odpovídají, že pravidelným pohybem, pestrým a přiměřeným stravováním.

Přechod na další slide.

Učitel: Díky čemu bude pro nás učení snazší?

Žáci: Lepší strava, odpočinek.

Pokud žáci neví, učitel navede na následující slide.

Učitel: Díky čemu můžeme získat atraktivnější vzhled? Díky čemu budeme dosahovat lepších sportovních výkonů? Díky čemu se budeme lépe učit? Díky kvalitní a pestré stravě.

Jednotlivé složky stravy se po kliknutí zvětší a objeví se pod nimi jejich název. Opětovným kliknutím je zmenšíte. Kliknutím na šipku vpravo se posunete na následující scénu.

Učitel: Jaké kategorie potravin by neměly v našem jídelníčku chybět? Proč si myslíte, že právě tato potravina je zařazena do pestré stravy?

Žáci odpovídají, poté si ověří odpověď kliknutím na obrázek a zkoušejí uvést další příklady. Zkoušejí odpovídat, proč je potravina prospěšná a zařazená do pestré stravy. Pokud neví, napoví učitel. (Měli by znát z videa.)

Učitel: Ovoce nám dodává energii v podobě sacharidů, vlákniny a vitamínů, které posilují naši imunitu a funkci orgánů.

Maso obsahuje bílkoviny, které jsou stavebním kamenem pro naše tělo.

Ořechy a semínka obsahují oleje a tuky, které našemu tělu prospívají.

Luštěniny a obiloviny jsou plné vlákniny, která prospívá našemu trávení.

Houby v sobě mají velký obsah vody a minerálních látek.

Mléko a mléčné výrobky jsou zdrojem vápníku a vitamínů, které napomáhají růstu a správné funkčnosti kostí.

Zelenina má velký obsah vody a vlákniny, spoustu vitamínů a minerálních látek a je pro naše tělo velmi prospěšná. Proto by se měla jíst co nejvíce.

Učitel: Jaký rozdíl je mezi potravinami na 1. a 2. obrázku?

Žáci odpovídají.

Učitel: Z jaké původní potraviny jsou chipsy?

Žáci odpovídají, že z brambor.

Učitel: A myslíte si, že obsahují stejně hodnotné živiny jako původní brambory? Proč ne? Ztratí se při výrobě/zpracování! Myslíte si, že jsou bramborové chipsy jen z brambor? Ne: obsahují tuk, sůl, zvýrazňovače chuti. Je tedy nějaký rozdíl když sníme miskou chipsů a miskou vařených brambor?

Poukázat na rozdíl: Rozdíl v množství snědených jednodruhových potravin a zpracovaných potravin s přidanými látkami.

Na 1. obrázku jsou jednodruhové potraviny nebo mix jednodruhových potravin (např. nepřislažované müsli).

Na 2. obrázku jsou průmyslově zpracované vícedruhové potraviny obsahující mnoho přidaných složek – soli, zvýrazňovače chuti, rafinovaný cukr nebo konzervační látky.

Závěr:

Učitel: Shrňme si 2 zásady zdravého stravování!

- 1. zásada – musíme jíst hodně pestrou stravu a v přiměřeném množství** (viz předchozí slide „Pestrá strava“).
- 2. zásada – čím je potrava přirozenější, tím lépe. Čím více je potrava zpracována, tím více cenných složek ztrácíme** (vitamíny, minerální látky).

Jednotlivé potraviny se po kliknutí zvětší uprostřed a kolem nich se objeví jejich složení. Opětovným kliknutím je zmenšíte. Kliknutím na šipku vpravo se posunete na následující scénu.

Učitel: Na začátku jsme si ukázali, co potřebujeme k vyšší sportovní výkonnosti, atraktivnímu vzhledu, lepšímu učení – **je to dostatek správných živin!**

Pak jsme si ukázali, v jakých potravinách tyto správné živiny nalezneme. Teď se podíváme na konkrétní příklady.

Žáci mají k dispozici pracovní list k tomuto slidu, kde jsou pole s hodnotami nevyplněné. Zkoušejí je vyplnit dle vlastního uvážení a poté chodí k tabuli, klikají na jednotlivé potraviny a zjišťují, kdo byl se svými údaji nejbližší těm správným.

Učitel: Mohlo by se zdát, že všechny potraviny obsahují všechny živiny. Učitel ale poukáže na to, že celozrnný chléb je lepším zdrojem sacharidů (cukrů) a tuků než hranolky a má více minerálů a vitamínů.

Jablko je lepším zdrojem energie než bonbon, protože obsahuje sacharidy v přirozené podobě, spolu s vlákninou a vitamíny.

A ořechy jsou lepším zdrojem prospěšných tuků a bílkovin než salám plný tuků, soli a přidaných látek.

Pozn.: Všechny údaje jsou ze 100 g – zbylé neuvedené hodnoty jsou soli, dochucovadla, vitamíny nebo minerální látky.